

19 Οκτωβρίου, 1992

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΛΑΥΚΟΣ Χ" ΜΙΤΣΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 1003/91).

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Παθητική νομιμοποίηση — Η κριθείσα περίπτωση αδικαιολόγητης συνένωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην πλευρά των καθ' ων η αίτηση.

5

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Προθεσμία — Εναρξη — Η εβδομηκονταπενθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της — Η κριθείσα περίπτωση εκπρόθεσμου με συνέπεια το απαράδεκτο.

10

Με την προσφυγή ο αιτητής ζήτησε την ακόλουθη θεραπεία:

15 "Απόφαση και/ή διακήρυξιν του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτησις 1 ημερ. 7.10.85 και η οποία εκοινοποιήθη εις τον αιτητή με επιστολή ημ. 2.10.91 είναι άκυρος και/ή παράνομος και/ή εστερημένη οιασδήποτε νομικής αξίας."

20

Το Δικαστήριο, αποδεχόμενο σχετική κοινή εισήγηση των διαδίκων, προέταξε την εξέταση της προδικαστικής ένστασης των καθ' ων η αίτηση 1 περί εκπρόθεσμου της προσφυγής και περί υπάρξεως δεδικασμένου επ' αυτού του γεγονότος.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

25

(1) Εν όψει του γεγονότος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε αποκλειστικά από το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γεροσκήπου, που εμφανίζεται στην προσφυγή ως Καθ' ου η

Αίτηση αρ. 1, η συνένωση της Κυπριακής Δημοκρατίας διά του Γενικού Εισαγγελέα ως Καθ' ου η Αίτηση αρ. 2 ήταν αδικαιολόγητη και λανθασμένη.

Η σχετική απόσυρση που επακολούθησε ήταν επιβεβλημένη. 5

(2) Εφόσον ούτε η δημοσίευση ούτε η κοινοποίηση στον αιτητή με καθορισμένο τρόπο, δεν αποτελούν συστατικά στοιχεία της επίδικης απόφασης, και εφόσον είναι παραδεκτό ότι το Συμβούλιο για πρώτη φορά κοινοποίησε επίσημα στον αιτητή την απόφασή του ημερομηνίας 7/10/1985, με την επιστολή του Προέδρου του ημερομηνίας 2/10/1991, και ότι η προσφυγή καταχωρήθηκε 20 μέρες αργότερα, δηλαδή στις 22/10/1991, το Συμβούλιο, για να τεκμηριώσει τον ισχυρισμό του ότι η προσφυγή είναι εκπρόθεσμη, θα πρέπει να ικανοποιήσει το δικαστήριο ότι ο αιτητής έλαβε πλήρη γνώση του περιεχομένου της εν λόγω απόφασης πριν από τις 2/10/1991 και σε χρόνο μεγαλύτερο των 75 ημερών από την καταχώρηση της προσφυγής. Αν ο αριθμητικός υπολογισμός μου είναι ορθός, το Συμβούλιο πρέπει να ικανοποιήσει το Δικαστήριο ότι ο αιτητής έλαβε γνώση το αργότερο μέχρι τις 18/8/1991. 10 15 20

(3) Στην κρίσιμη ενδιάμεση απόφαση της Ολομέλειας, ημερομηνίας 8/7/1984, γίνεται εύρημα ότι η διοικητική απόφαση ημερομηνίας 7/10/1985 περιήλθε σε γνώση του αιτητή πριν τις 21/6/1986. Το εύρημα αυτό ήταν αναγκαίο για την εκδίκαση του επίδικου θέματος και απετέλεσε το σκεπτικό της απόρριψης του αιτήματος του αιτητή με την εν λόγω ενδιάμεση απόφαση. Το εν λόγω εύρημα αποτελεί, ως εκ τούτου, δεσμευτικό δεδικασμένο, εν όψει και του γεγονότος ότι στη διαδικασία εκείνη ήταν διάδικα μέρη οι ίδιοι ακριβώς διάδικοι με τους διαδίκους στην παρούσα προσφυγή. 25 30 35

Πέραν του ότι το επίδικο θέμα του εκπρόθεσμου της προσφυγής είναι αντικείμενο δεσμευτικού δεδικασμένου η καλύτερη περίπτωση για τον αιτητή είναι ότι έλαβε πλήρη γνώση της επίδικης απόφασης είτε στις 31/3/1988 είτε, το αργότερο, στις 8/7/1991, δηλαδή σε χρόνο πολύ μεγαλύτερο των 75 ημερών πριν καταχωρήσει την προσφυγή του. Αφετηρία για τον υπολογισμό της αποτρεπτικής χρονικής προθεσμίας των 75 ημερών που προνοεί το Άρθρο 146.3 40

4 Α.Α.Δ. Χ"Μιτσής ν. Συμβ. Βελτ. Γεροσκήπου κ.α.

5 του Συντάγματος, πρέπει να είναι μία από τις πιο πάνω ημερομηνίες που, εν πάση περιπτώσει, καθιστούν την προσφυγή εκπρόθεσμη, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι επίσημη κοινοποίηση έγινε αργότερα, δηλαδή στις 2/10/1991.

(4) Η προσφυγή είναι εκπρόθεσμη και απαράδεκτη.

Η προσφυγή απορρίπτεται με £100 έξοδα.

10 Προσφυγή.

15 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία απέρριψαν αίτησή του αιτητή για ανανέωση της υπ' αριθμό 875 ημερομηνίας 7.6.84 άδειας οικοδομής.

Π. Αγγελίδης, για τον αιτητή.

20 *Κ. Χρυσοστομίδης, για τους καθ' ων η αίτηση αρ. 1.*

Cur. adv. vult.

25 ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ.: Ανάγνωση την ακόλουθη απόφαση. Με την προσφυγή αυτή ο Αιτητής ζητά την ακόλουθη θεραπεία:

30 "Απόφασιν και/ή διακήρυξιν του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτησις 1 ημ. 7.10.85 και η οποία εκοινοποιήθη εις τον αιτητή με επιστολή ημ. 2.10.91 είναι άκυρος και/ή παράνομος και/ή εστερημένη οιασδήποτε νομικής αξίας."

35 Ενόψει του γεγονότος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε αποκλειστικά από το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γεροσκήπου, που εμφανίζεται στην προσφυγή ως Καθ' ου η Αίτηση αρ. 1, η συνένωση της Κυπριακής Δημοκρατίας δια του Γενικού Εισαγγελέα ως Καθ' ου η Αίτηση αρ. 2 ήταν αδικαιολόγητη και λανθασμένη.

40 Ως εκ τούτου η ενέργεια του δικηγόρου του Αιτητή, ημερομηνίας 16/6/1992, να αποσύρει την προσφυγή στο βαθμό που αφορούσε τον Καθ' ου η Αίτηση αρ. 2, ήταν επιβεβλημένη.

Τα γεγονότα έχουν ως ακολούθως:

Στις 7/6/1984, το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γεροσκήπου (το Συμβούλιο) χορήγησε στον Αιτητή την υπ' αριθμό 0875 άδεια επέκτασης υφιστάμενης οικοδομής στο τεμάχιό του αρ. 261/1 στη Γεροσκήπου, κάτω από ορισμένους όρους. 5

Στις 4/6/1985 ο Αιτητής ζήτησε με επιστολή του από το Συμβούλιο την ανανέωση της πιο πάνω άδειας οικοδομής. 10

Ο Έπαρχος Πάφου, που ήταν ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, με επιστολή του, ημερομηνίας 12/8/1985, πληροφόρησε τον Αιτητή ότι, μετά την κατεδάφιση βασικής τοιχοποιίας της υφιστάμενης οικοδομής, που δεν προβλεπόταν στα εγκριθέντα σχέδια, δεν τίθεται θέμα ανανέωσης της παλαιάς άδειας αλλά θέμα έκδοσης νέας άδειας. Η απόφαση του Επάρχου Πάφου, που περιέχεται στην πιο πάνω επιστολή, προσβλήθηκε από τον Αιτητή με την προσφυγή αρ. 875/85 την οποία καταχώρησε στις 10/10/1985, μέσω του τότε δικηγόρου του, εναντίον τόσο του Επάρχου Πάφου, όσο και του Συμβουλίου. Στην προσφυγή εκείνη ο Αιτητής πρόβαλε, μεταξύ άλλων, και τον ισχυρισμό ότι ο Έπαρχος Πάφου ήταν αναρμόδιο όργανο να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση και ότι η παράλειψη του Συμβουλίου να ανανεώσει την άδειά του ήταν άκυρη. 15
20
25

Στο μεταξύ, στις 7/10/1985, το Συμβούλιο αποφάσισε την απόρριψη της αίτησης του Αιτητή, ημερομηνίας 4/6/85, για ανανέωση της επίδικης άδειας οικοδομής. Η απόφαση αυτή, η οποία, εκ παραδρομής, δεν κοινοποιήθηκε από το Συμβούλιο στον Αιτητή, είτε γραπτώς είτε προφορικά, πριν τις 2/10/1991, αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής. 30
35

Με την απόφασή του, ημερομηνίας 31/8/1988, στην εν λόγω προσφυγή αρ. 875/85, το πρωτόδικο Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ο Έπαρχος Πάφου ήταν πράγματι αναρμόδιο όργανο να εκδώσει την απόφαση ημερομηνίας 12/8/85, αλλά αρνήθηκε να κηρύξει άκυρη την παράλειψη του Συμβουλίου να ανανεώσει την άδεια του Αιτητή. Εναντίον αυτού του μέρους της πρωτόδικης απόφασης ο Αιτητής καταχώρησε την Αναθεωρητική 40

Έφεση αρ.847 στις 5/10/1988, η οποία απορρίφθηκε από την Ολομέλεια του Δικαστηρίου στις 8/7/1991. Με προηγούμενη ενδιάμεση απόφαση που εκδόθηκε την ίδια μέρα στην εν λόγω Αναθεωρητική Έφεση, η Ολομέλεια του Δικαστηρίου απέρριψε αίτημα του Αιτητή για αναβολή της ακρόασης της Έφεσης για να καταστεί δυνατή η υποβολή από τον Αιτητή αίτησης για τροποποίηση τόσο της Ειδοποίησης Εφέσεως όσο και του αιτητικού της προσφυγής αρ. 875/85, ώστε να περιληφθεί η εν λόγω απόφαση του Συμβουλίου, ημερομηνίας 7/10/1985, ως δεύτερο αντικείμενο της προσφυγής εκείνης. Υπενθυμίζω ότι η απόφαση του Συμβουλίου, ημερομηνίας 7/10/85, αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής.

15 Στις 10/7/1991, ο Αιτητής απέστειλε στον Έπαρχο Πάφου, ως Πρόεδρο του Συμβουλίου, την ακόλουθη συστημένη επιστολή:

20 "Αδεια Οικ. 875/84

Έντιμον κ. Έπαρχον Πάφου,
Πρόεδρο Συμβ. Βελτιώσεως
Γεροσκήπους

25

Έντιμε Κύριε,

Θέμα: Αίτησίν μου δι' ανανέωσιν αδείας
οικοδομής Νο. 875/84

30

Επειδή εις την απόφασιν της προσφυγής μου στο Ανώτατο Δικαστήριο Υπ.Αρ.875/85, αναφέρεται κάποια απόφασίς σας ως αρμοδίας αρχής υπό ημ.7/10/1985 η οποία ποτέ δεν μου κοινοποιήθη ως ώφειλε, παρακαλώ έστω και τώρα μου γνωστοποιηθεί το περιεχόμενο της, ως άμεσα ενδιαφερομένου προσώπου.

35

Μεθ' Υπολήψεως,

40 Γλαύκος Δ. Χατζημιτσής"

Στις 2/10/1991, ο Έπαρχος Πάφου, με την πιο πάνω ιδιότητά του, απέστειλε στον Αιτητή την ακόλουθη

απαντητική επιστολή:

"Θέμα: Αίτησή σας για ανανέωση της υπ' αριθμό 875
ημερ. 7.6.84 άδειας οικοδομής

5

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερ. 10.7.91 με την οποία ζητάτε όπως σας κοινοποιηθεί η απόφαση της αρμόδιας αρχής ημερομηνίας 7.10.85 σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τ' ακόλουθα:

10

2. Κατ' αρχήν θα ήθελα να επισημάνω πως δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα ο υπαινιγμός σας ότι δεν είστε ενήμερος του περιεχομένου της πιο πάνω απόφασης του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γεροσκήπου. Παρόλο που εκ παραδρομής η απόφαση αυτή δεν σας είχε κοινοποιηθεί, εντούτοις το περιεχόμενό της περιήλθε σε γνώση σας μέσω του δικηγόρου σας, ο οποίος είχε επιθεωρήσει τον σχετικό με την υπόθεση φάκελο του Συμβουλίου.

15

Τούτο φαίνεται καθαρά από την γραπτή αγόρευση του δικηγόρου σας ημερ. 21.6.86 η οποία είχε καταχωρηθεί μέσα στα πλαίσια της προσφυγής σας αρ.875/85 και ειδικότερα από την παράγραφο 16 της αγόρευσης όπου αναγράφεται ολόκληρο το κείμενο της απόφασης του Συμβουλίου.

20

3. Σημειώστε επίσης, πως το γεγονός ότι η εν λόγω απόφαση περιήλθε σε γνώση σας διαπιστώθηκε και επιβεβαιώθηκε και από το Ανώτατο Δικαστήριο με την απόφασή του ημερ. 31.8.1988 στην προσφυγή αρ. 875/85 καθώς και με δύο (2) αποφάσεις του ημερ. 8.7.91 στην Αναθεωρητική Έφεση αρ.847.

25

4. Παρόλα αυτά σας αποστέλλω αντίγραφο αποσπάσματος των πρακτικών του Συμβουλίου Βελτιώσεως Γεροσκήπου ημερ. 7.10.85 στο οποίο περιέχεται η υπό συζήτηση απόφαση."

30

Στην πιο πάνω επιστολή περιέχονται τα κύρια γεγονότα πάνω στα οποία το Συμβούλιο στηρίζει την προδικαστική του ένσταση ότι η προσφυγή του Αιτητή είναι εκπρόθεσμη και ότι το γεγονός αυτό αποτελεί

35

40

δεδικασμένο, και την οποία προτίθεμαι να εξετάσω στο παρόν στάδιο, αποδεχόμενος σχετική κοινή εισήγηση των δικηγόρων των διαδίκων.

- 5 Εφόσον ούτε η δημοσίευση ούτε η κοινοποίηση στον Αιτητή με καθορισμένο τρόπο, δεν αποτελούν συστατικά στοιχεία της επίδικης απόφασης, και εφόσον είναι παραδεκτό ότι το Συμβούλιο για πρώτη φορά κοινοποίησε επίσημα στον Αιτητή την απόφασή του
- 10 ημερομηνίας 7/10/185, με την επιστολή του Προέδρου του ημερομηνίας 2/10/91, και ότι η προσφυγή καταχωρήθηκε 20 μέρες αργότερα, δηλαδή στις 22/10/1991, το Συμβούλιο, για να τεκμηριώσει τον ισχυρισμό του ότι η προσφυγή είναι εκπρόθεσμη, θα πρέπει να ικανοποιήσει
- 15 το Δικαστήριο ότι ο Αιτητής έλαβε πλήρη γνώση του περιεχομένου της εν λόγω απόφασης πριν από τις 2/10/1991 και σε χρόνο μεγαλύτερο των 75 ημερών από την καταχώρηση της προσφυγής. Αν ο αριθμητικός υπολογισμός μου είναι ορθός, το Συμβούλιο πρέπει να
- 20 ικανοποιήσει το Δικαστήριο ότι ο Αιτητής έλαβε γνώση το αργότερο μέχρι τις 18/8/1991. Ο συγκεκριμένος επί του προκειμένου ισχυρισμός του Συμβουλίου είναι ότι ο Αιτητής έλαβε γνώση, μέσω του τότε δικηγόρου του στην προσφυγή αρ.875/85, το αργότερο στις 21/6/1986, ημέρα
- 25 κατά την οποία ο δικηγόρος του είχε καταχωρήσει στο Δικαστήριο τη γραπτή του αγόρευση, στα πλαίσια της εν λόγω προσφυγής. Στην παράγραφο 16 της εν λόγω προσφυγής περιέχεται ολόκληρο το κείμενο της προσβαλλόμενης απόφασης. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο
- 30 Αιτητής παραδέχεται ότι, ως αποτέλεσμα της επιθεώρησης, από το δικηγόρο του, του διοικητικού φακέλου του Συμβουλίου πριν ετοιμάσει την εν λόγω αγόρευσή του, είχε περιέλθει σε γνώση του δικηγόρου του ολόκληρο το περιεχόμενο της απόφασης που αποτελεί το
- 35 αντικείμενο της παρούσας προσφυγής. Ισχυρίζεται, εντούτοις, ότι η γνώση που παρεπιπτόντως απέκτησε ο δικηγόρος του δεν μπορεί να αποδοθεί στον ίδιο, εφόσον η εξουσιοδότηση και πληρεξουσιότητα που είχε δώσει μέχρι τότε στο δικηγόρο του ήταν περιορισμένη και δεν
- 40 εκάλυπτε την επίδικη απόφαση αναφορικά με την οποία ο ίδιος δεν είχε πληροφορηθεί οτιδήποτε.

Κατόπιν σχετικής άδειας του Δικαστηρίου,

καταχωρήθηκε ένορκη δήλωση εκ μέρους του Αιτητή. Στα πλαίσια της αντεξέτασής του από τον ευπαίδευτο δικηγόρο του Συμβουλίου, ο Αιτητής παραδέχτηκε ότι ο δικηγόρος του τον είχε από τότε εφοδιάσει με αντίγραφο της γραπτής του αγόρευσης, ημερομηνίας 21/6/1986, την οποία ανέγνωσε και εφύλαξε στο φάιλ του. Πέραν αυτού, ο Αιτητής ήταν παρών στο Δικαστήριο κατά τη συζήτηση και την απαγγελία της απόφασης στην προσφυγή του αρ. 875/85 στις 31/8/1988, καθώς και κατά τη συζήτηση και την απαγγελία τόσο της ενδιάμεσης απόφασης όσο και της τελικής απόφασης της Ολομέλειας στην Αναθεωρητική Έφεση του αρ. 847. Στις τρεις αυτές δικαστικές αποφάσεις γίνεται αναφορά στην επίδικη απόφαση ημερομηνίας 7/10/85 και ο Αιτητής έλαβε, επομένως, άμεση και προσωπική, αυτή τη φορά, γνώση του περιεχομένου της. Ιδιαίτερα στην ενδιάμεση απόφαση της Ολομέλειας, ημερομηνίας 8/7/1984, γίνεται εύρημα ότι η διοικητική απόφαση ημερομηνίας 7/10/85 περιήλθε σε γνώση του Αιτητή πριν τις 21/6/86. Το εύρημα αυτό ήταν αναγκαίο για την εκδίκαση του επίδικου θέματος και απετέλεσε το σκεπτικό της απόρριψης του αιτήματος του Αιτητή με την εν λόγω ενδιάμεση απόφαση. Το εν λόγω εύρημα αποτελεί, ως εκ τούτου, δεσμευτικό δεδικασμένο, ενόψει και του γεγονότος ότι στη διαδικασία εκείνη ήταν μέρη οι ίδιοι ακριβώς διάδικοι με τους διάδικους στην παρούσα προσφυγή.

Πέραν του ότι το επίδικο θέμα του εκπρόθεσμου της προσφυγής είναι αντικείμενο δεσμευτικού δεδικασμένου, για τους λόγους που έχω αναφέρει, η καλύτερη περίπτωση για τον Αιτητή είναι ότι έλαβε πλήρη γνώση της επίδικης απόφασης είτε στις 31/3/1988 είτε, το αργότερο, στις 8/7/91, δηλαδή σε χρόνο πολύ μεγαλύτερο των 75 ημερών πριν καταχωρήσει την προσφυγή του. Αφετηρία για τον υπολογισμό της αποτρεπτικής χρονικής προθεσμίας των 75 ημερών που προνοεί το άρθρο 146.3 του Συντάγματος, πρέπει να είναι μια από τις πιο πάνω ημερομηνίες που, εν πάση περιπτώσει, καθιστούν την προσφυγή εκπρόθεση, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι επίσημη κοινοποίηση έγινε αργότερα, δηλαδή στις 2/10/1991. Η θέση αυτή υποστηρίζεται τόσο από τα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σ.253 όσο και

από το ακόλουθο απόσπασμα από το σύγγραμμα του Η.Γ. Κυριακόπουλου "Ελληνικόν Διοικητικόν Δίκαιον"-Γ.Ειδικόν Μέρος, 4η έκδοση, στη σ.130:

5 "Κατά νόμον, η προθεσμία της ασκήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως άρχεται ή από της κοινοποιήσεως, ή από της δημοσιεύσεως, ή από της της γνώσεως της προσβαλλομένης πράξεως.

10 α. Εκ της διαστολής ταύτης του νόμου έπεται ότι, οσάκις απαιτείται κοινοποιήσις, η προθεσμία άρχεται από ταύτης και ουχί από της προηγηθείσης δημοσιεύσεως. Η κοινοποίησις είναι απαραίτητος είτε
15 αυτής της πράξεως, ήτοι όταν είναι ατομική. Εάν όμως, προ της κοινοποιήσεως, έλαβεν αποδεδειγμένως πλήρη γνώσιν της πράξεως ο αιτών, η προθεσμία άρχεται από ταύτης, εκτός αν δεν προκύπτει πλήρης γνώσις, οπότε η
20 προθεσμία άρχεται από της κοινοποιήσεως.

25 Για όλους τους πιο πάνω λόγους κρίνω ότι η προσφυγή είναι εκπρόθεση και απαράδεκτη και απορρίπτεται για το μοναδικό αυτό λόγο. Ο Αιτητής καταδικάζεται στην πληρωμή £100 έναντι των εξόδων του Καθ' ου η Αίτηση αρ. 1 Συμβουλίου.

Η προσφυγή απορρίπτεται με £100 έξοδα.